

PRAWO UPADŁOŚCIOWE

Komentarz

redakcja naukowa Aleksander Jerzy Witosz

Halina Buk, Dariusz Chrapoński, Witold Gewald
Wojciech Klyta, Anetta Malmuk-Cieplak, Mirosław Mozdzeń
Andrzej Torbus, Aleksander Jerzy Witosz

KOMENTARZE

WYDANIE

2

PRAWO UPADŁOŚCIOWE

Komentarz

redakcja naukowa Aleksander Jerzy Witosz

Halina Buk, Dariusz Chrapoński, Witold Gewald
Wojciech Klyta, Anetta Malmuk-Cieplak, Mirosław Mozdzeń
Andrzej Torbus, Aleksander Jerzy Witosz

KOMENTARZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

WYDANIE

2

Stan prawny na 1 lipca 2021 r.

Wydawca
Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne
JustLuk

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Komentarze do poszczególnych artykułów ustawy napisali:

Halina Buk: art. 11 (uwagi 9, 14–25), art. 23 (uwagi 2, 3, 5–19), art. 56a (uwaga 4),
art. 69 (uwagi 5–15), art. 128 (uwagi 8–15), art. 169 (uwagi 5–15), art. 307 (uwagi 1–4),
art. 319 (uwagi 5–10), art. 477 (uwagi 2–5), art. 477¹ (uwagi 2–4)
Dariusz Chrapoński: art. 57–67a, 69 (uwagi 1–4), art. 70–127, 128 (uwagi 1–7, 16, 17),
art. 128a–147a, 236–266, 425a–425s, 483–491
Witold Gewalt: art. 38–43, 156–167b, 169a–172, 174–179, 335–360, 471–476, 477 (uwagi 1, 6, 7),
art. 477¹ (uwagi 1, 5, 6), 478–480
Wojciech Klyta: art. 378–417, 481–482
Anetta Malmuk-Cieplak: art. 18–19, 26–37, 51–54a, 149–155, 185–190, 214–235
Mirosław Mozdzeń: art. 168, 169 (uwagi 1–4, 16), art. 173, 306, 307 (uwagi 5–8), art. 308–318,
319 (uwagi 1–4), art. 320–334, 426–470
Andrzej Torbus: art. 361–368
Aleksander Jerzy Witosz: art. 1–10, 11 (uwagi 1–8, 10–13, 26–28), art. 11a–13, 20–22a,
23 (uwagi 1, 4, 20–25), art. 24–25, 56a (uwagi 1–3, 5–18), art. 56aa–56h, 191–213,
266a–266f, 369–377, 418–425, 491¹–491³⁸, 522–523, 543

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8246-084-1
2. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Wstęp

Wejście w życie Prawa restrukturyzacyjnego 1.01.2016 r. pociągnęło za sobą głęboką nowelizację Prawa upadłościowego, które to zmiany legislacyjne otworzyły nowy rozdział w regulacji normatywnej zagadnień związanych z niewypłacalnością. We współczesnym świecie jest to dziedzina prawa o niezwykle ważnej roli w gospodarce, kluczowa zarówno dla wierzycieli, jak i dłużników; zarówno dla przedsiębiorców, jak i osób nie prowadzących działalności gospodarczej. Okres pandemii COVID-19 i wiążącego się z nią kryzysu ekonomicznego zwiększa jeszcze wagę regulacji insolwencyjnych. Aktualnie to restrukturyzacja jest głównym przedmiotem zainteresowania uczestników obrotu, ale restytucja pełnych obowiązków w zakresie zgłaszania przez dłużników wniosków o ogłoszenie upadłości spowoduje w niedalekiej przyszłości istotny wzrost znaczenia także postępowania upadłościowego.

Pięć lat obowiązywania zmienionych regulacji prawa insolwencyjnego to okres, w którym praktyka zdążyła dostosować się do nowych realiów normatywnych. Drugie wydanie Komentarza nie musi więc, jak poprzednio, opierać się ekstrapolacji znaczenia przepisów na podstawie doświadczeń uprzednio obowiązującego Prawa upadłościowego i naprawczego. Oddawana do rąk czytelnika publikacja uwzględnia bowiem bogaty dorobek orzecznictwa i piśmiennictwa ostatnich lat, a także własne doświadczenia Autorów wypracowane w praktyce stosowania prawa upadłościowego.

Drugie wydanie Komentarza to także uwzględnienie wielu zmian legislacyjnych, jakie następowały w minionych latach. Część z nich to zmiany dokonywane w odpowiedzi na dostrzeżone problemy, zgłaszane tak przez praktyków, jak i doktrynę. Wiele z wniosków *de lege ferenda* zawartych w pierwszym wydaniu Komentarza ma obecnie charakter wniosków *de lege lata*, a liczba krytycznych uwag uległa znaczącemu zmniejszeniu. Ale minione 5 lat to także głęboka nowelizacja z marca 2020 r., która dotknęła dwie w szczególności płaszczyzny o nieustannie rosnącym znaczeniu: przygotowaną likwidację (*pre-pack*) i coraz szerzej rozumianą upadłość konsumencką. Zwłaszcza na tym drugim polu realizują się rewolucyjne wręcz zmiany, które rozszerzyły możliwość

łatwego oddłużenia na wszystkie osoby fizyczne (także prowadzące działalność gospodarczą), a ponadto zwiększyły nacisk na restrukturyzacyjny sposób rozstrzygania o sytuacji niewypłacalnej osoby fizycznej za sprawą postępowania o zawarcie układu.

Komentarz do Prawa upadłościowego, będący kontynuacją doskonale ocenianego komentarza do Prawa upadłościowego i naprawczego pod redakcją ś.p. profesora Antoniego Witosza, został napisany przez szerokie grono Autorów o różnych profilach zawodowych i naukowych. W efekcie silną stroną publikacji pozostaje warstwa praktyczna, ale nie traci ona swojej wartości naukowej. Autorami komentarza są: **prof. dr hab. Halina Buk**, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach i Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu; **dr Dariusz Chrapoński**, sędzia Sądu Apelacyjnego w Katowicach, wykładowca Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie; **Witold Gewald**, doradca restrukturyzacyjny, radca prawny; **dr hab. Wojciech Klyta**, profesor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, radca prawny; **Anetta Malmuk-Cieplak**, sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach; **Mirosław Mozdzeń**, doradca restrukturyzacyjny, radca prawny; **dr hab. Andrzej Torbus**, profesor Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, radca prawny, mediator; **dr hab. Aleksander Jerzy Witosz**, profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, radca prawny.

Komentarz przedstawia stan prawny na 1.07.2021 r., przy czym w treści komentarzy do poszczególnych przepisów Autorzy omawiają także zmiany do ustawy związane z planowanym na 1.12.2021 r. uruchomieniem Krajowego Rejestru Zadłużonych, w brzmieniu wynikającym z ustawy z 6.12.2018 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 55) z uwzględnieniem dalszych zmian wynikających z ustawy z 28.05.2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1080).

USTAWA

z dnia 28 lutego 2003 r.

Prawo upadłościowe¹

(tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1228; zm.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2320)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 2001/17/WE z 19 marca 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji zakładów ubezpieczeń (Dz.Urz. WE L 110 z 20.04.2001);
- 2) dyrektywy 2001/24/WE z 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych (Dz.Urz. WE L 125 z 05.05.2001).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

CZĘŚĆ PIERWSZA

Przepisy ogólne o postępowaniu upadłościowym i jego skutkach

TYTUŁ I

Przepisy ogólne

DZIAŁ I

Przepisy wstępne

Art. 1. [Zakres regulacji]

1. Ustawa reguluje:

- 1) zasady wspólnego dochodzenia roszczeń wierzycieli od niewypłacalnych dłużników będących przedsiębiorcami;
- 2) zasady dochodzenia roszczeń od niewypłacalnych dłużników będących osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej;
- 3) skutki ogłoszenia upadłości;
- 4) zasady umarzania zobowiązań upadłego będącego osobą fizyczną;
- 5) (uchylony)

2. Przepisy ustawy stosuje się również do innych podmiotów określonych w ustawie.

1. Przepis określa przedmiot regulacji ustawy, pozostawiając jednocześnie określenie jej celów normom z art. 2.

2. Aktualna treść normatywna przepisu jest wyrazem powrotu do założeń uprzednich rozwiązań legislacyjnych, poprzedzających obowiązywanie Prawa upadłościowego i naprawczego, w którym postępowania o naprawczym oraz likwidacyjnym charakterze, związane z popadnięciem dłużnika w stan niewypłacalności, były odrębnie uregulowane i proceduralnie rozłączne. W konsekwencji Prawo restrukturyzacyjne koncentruje się na działaniach zmierzających do uzdrowienia sytuacji finansowej dłużnika w drodze restrukturyzacji zarówno jego zadłużenia, jak i samego przedsiębiorstwa. W następstwie powyższego Prawo upadłościowe z powrotem koncentruje się na swojej roli windykacyjnej, pełniąc rolę zbiorowego postępowania, którego celem jest wspólne dochodzenie roszczeń od dłużnika. Równoległym elementem upadłości jest jednakże – w zakresie ograniczonym do osób fizycznych – także realizacja funkcji oddłużeniowej.
3. Zwrot „wspólnego dochodzenia roszczeń” oznacza jednocześnie, że upadłość musi mieć charakter postępowania zbiorowego, w który muszą być realizowane interesy przynajmniej dwóch wierzycieli. Reguła ta znajduje potwierdzenie w orzecznictwie (wyrok SN z 22.06.2010 r., IV CNP 95/09, LEX nr 603893; postanowienie SO w Łodzi z 26.09.2014 r., XIII Gz 476/14, niepubl.; postanowienie SN z 5.03.1999 r., I CKN 1121/98, LEX nr 406977). Można też przywołać z tezy postanowienia SN z 31.01.2002 r. (IV CKN 659/00, LEX nr 53150): „Ogłoszenie upadłości może nastąpić tylko wówczas, gdy istnieje co najmniej dwóch wierzycieli przedsiębiorcy, którego wniosek dotyczy, a to wobec zasadniczego celu któremu służy instytucja upadłości, a mianowicie równomiernego zaspokojenia wszystkich wierzycieli dłużnika”. Relevantny jest także wyrok SA w Szczecinie z 9.07.2015 r. (III AUa 877/14, LEX nr 1843107: „Artykuł 11 p.u.n. stanowi o wymagalnych zobowiązaniach. Zatem użycie liczby mnogiej przemawia za istnieniem co najmniej kilku zobowiązań. Wielość zobowiązań należy utożsamiać z wielością wierzycieli. Niekwestionowanym celem postępowania upadłościowego jest równomierne zaspokojenie wszystkich wierzycieli z całego majątku dłużnika. Skoro dłużnik ma tylko jeden dług, to nie ma obawy, że przez zaspokojenie roszczenia w drodze egzekucji inni wierzyciele poniosą straty. W takiej sytuacji wierzyciel może dochodzić swych roszczeń w drodze postępowania procesowego”.

Sytuacja, w której dłużnik miałby jednego tylko wierzyciela, jakkolwiek mało prawdopodobna, oznaczałaby konieczność oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Nie oznacza to przy tym braku ochrony interesów wierzyciela, dla którego rozwiązaniem właściwym i wystarczającym będzie w tym wypadku egzekucja komornicza, prowadzona według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

W przypadku, w którym w toku postępowania okazałoby się, że realizowane miałyby być jedynie interesy jednego wierzyciela ujętego na liście wierzytelności, sąd umorzy postępowanie na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 229 pr. upadł.

Wymóg powyższy nie ma zastosowania w odniesieniu do upadłości konsumenckiej – z uwagi na jej zasadniczy cel oddłużeniowy. Przepis art. 491² ust. 2 wyraźnie dopuszcza możliwość ogłoszenia upadłości i prowadzenia postępowania w sytuacji, gdy dłużnik ma jednego tylko wierzyciela. Koresponduje z tym brzmieniem art. 1 ust. 1 pkt 2, który stanowi o zasadach dochodzenia roszczeń – bez zwrotu „wspólnych”.

4. Powrót do normatywnego wyodrębnienia upadłości i restrukturyzacji ma tę konsekwencję, że określonym modyfikacjom zostały poddane funkcje postępowania upadłościowego. Wprowadzenie czterech postępowań restrukturyzacyjnych wymusza powrót do tradycyjnego rozumienia upadłości jako mechanizmu likwidacji majątku dłużnika, który ma zaspokoić interesy wierzycieli, a jednocześnie doprowadzić do ostatecznego zakończenia działalności gospodarczej upadłego. Rozwiązanie to ma przy tym być środkiem stosowanym na wypadek niepowodzenia lub braku racjonalnych widoków na powodzenie postępowania restrukturyzacyjnego – por. art. 3 ust. 1 pr. rest. Oznacza to prymat restrukturyzacji nad upadłością, która – także w czasie (por. art. 11) – została przesunięta do rozwiązywania sytuacji chronicznej, trwałej niewypłacalności.

Jakkolwiek funkcja ta jest powołana na pierwszym miejscu (art. 1 ust. 1 pkt 1), to nie sposób uznać, że postępowanie upadłościowe stanowi postać egzekucji uniwersalnej w czystej postaci. Z jednej strony obecne są mechanizmy służące utrzymaniu działającego przedsiębiorstwa, choć przy założeniu zmiany osoby je prowadzącej (por. np. art. 312). Z drugiej strony instytucja układu w upadłości pozwala wierzycielom na akceptację instrumentów restrukturyzacyjnych także w toku postępowania upadłościowego (art. 266a i n.).

5. Wspólnym mianownikiem upadłości i restrukturyzacji jest więc uporządkowanie sytuacji prawnej związanej z niewypłacalnością dłużnika, nawet jeśli ta jest dopiero spodziewanym zagrożeniem – art. 1 ust. 1 pkt 1–2 pr. upadł. oraz art. 1 pr. rest., przy czym ten drugi element pojawia się jedynie na gruncie Prawa restrukturyzacyjnego. Różna jest optyka upadłości i restrukturyzacji, ale wspólne zagadnienie społeczno-gospodarcze jest przedmiotem ich zainteresowania. Płaszczyzna, na której ma być prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne, to sytuacje o przejściowym charakterze, graniczne, kiedy niewypłacalność jest sytuacją, którą można naprawić, a tym samym działania naprawcze powinny mieć pierwszeństwo. Można bowiem domniemywać ich większą skuteczność (por. art. 15 p.u.n.). Zasadniczo przy założeniu zapobiegliwości samego dłużnika to dopiero niepowodzenie postępowania restrukturyzacyjnego będzie prowadzić do uruchomienia postępowania upadłościowego (por. art. 334 i n. pr. rest.). Profil Prawa upadłościowego jest przystosowany do przypadków, w których trwały i nieodwracalny – jak można zakładać na podstawie okoliczności sprawy – charakter niewypłacalności sprawia, że działania naprawcze można uznać za nierokujące suk-

cesu. Należy przy tym zastrzec, że mechanizm układu w upadłości umożliwia odpowiednią reakcję w razie odmiennej oceny okoliczności sprawy, która stała się możliwa dopiero po ogłoszeniu upadłości.

6. Niewypłacalność na gruncie upadłości i restrukturyzacji ma swoje specyficzne rozumienie, odmienne od tradycyjnych koncepcji wykształconych na gruncie prawa cywilnego (por. art. 527 § 2 k.c.). Wyklucza to możliwość szerszego odwołania się do dorobku judykatury i piśmiennictwa z tego zakresu. Prawo upadłościowe zawiera przy tym definicję tego pojęcia (art. 10–11), wspólną także dla Prawa restrukturyzacyjnego (art. 6 pr. rest.).

Wątpliwe jest jednak, by stała się ona kluczowa w obrębie systemu prawa, w którym najbardziej ugruntowaną koncepcję niewypłacalności można odnaleźć w obrębie instytucji skargi pauliańskiej (art. 527 i n. k.c.), gdzie przez pojęcie niewypłacalności rozumie się stan, w którym majątek dłużnika nie wystarcza na pokrycie długów (M. Sychowicz [w:] G. Bieniek [i in.], *Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania*, t. 1, Warszawa 2011, s. 891). Inne ustawy także zawierają własne definicje niewypłacalności – por. art. 3 ustawy z 13.07.2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. z 2020 r. poz. 7).

7. Jednocześnie silnie podkreślona została szczególna rola postępowania upadłościowego prowadzonego względem osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej (tzw. upadłości konsumenckiej). Pomimo że legislacyjnie stanowi ona jedynie jedno z postępowań odrębnych, to dwa z czterech punktów definiujących zakres regulacji ustawy odnoszą się właśnie do upadłości konsumenckiej. Jej wyjątkowość i odrębność od zasadniczego postępowania upadłościowego prowadzonego względem przedsiębiorców podkreśla przewartościowanie celów procedury ustalonych w art. 2. Co więcej, mechanizmy oddłużeniowe są dopuszczone także dla przedsiębiorców jednoosobowych (art. 369 i n.), z czym koresponduje art. 1 ust. 1 pkt 4, który nie odwołuje się już do kategorii osób nieprowadzących działalności gospodarczej.
8. Likwidacyjny model upadłości jest także podstawą dla tzw. upadłości konsumenckiej (por. art. 491² ust. 1), a więc postępowania prowadzonego wobec osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, w którym dominującą rolą postępowania jest funkcja oddłużeniowa. Takie postępowanie może być prowadzone nawet w sytuacji, gdy dłużnik nie posiada majątku, co oznacza brak możliwości realizowania funkcji windykacyjnej i ochrony wierzycieli. Umorzenie zobowiązań może być więc jedynym uzasadnieniem prowadzenia postępowania, a nie tylko celem funkcjonującym obok windykacji. Jakkolwiek bowiem uzasadnienie projektu ustawy i związane z nim wypowiedzi przedstawicieli doktryny (por. B. Groele [w:] *Upadłość konsumencka. Komentarz do nowelizacji Prawa upadłościowego i naprawczego*, red. R. Adamus, B. Groele,

Warszawa 2015, s. 128) podkreślają potrzebę ochrony „słusznych” interesów wierzycieli, o tyle jest to zagadnienie zdecydowanie drugorzędne, przy czym przewidziany jest katalog wyłączeń, które wyjmują określone wierzytelności spod możliwości umorzenia (art. 491²¹ ust. 2).

Użyte wyżej określenie „upadłość konsumencka” zostało wprowadzone do piśmiennictwa (R. Adamus, A.J. Witosz, A. Witosz, *Upadłość konsumencka. Komentarz praktyczny*, Warszawa 2009, s. 23 i n.) i zaadaptowane do opisanego odrębnego postępowania upadłościowego. Jest to oczywiście uproszczenie, o którym zadecydowały względy językowe i odniesienia prawnoporównawcze (*consumer bankruptcy, Verbraucherkonkurs*). Jest to także nadanie odpowiedniego kontrastu względem ogólnego postępowania upadłościowego prowadzonego wobec przedsiębiorców, aczkolwiek skomplikowane relacje podmiotowe sprawiają, że nawet opisowa formuła przyjęta w ustawie nie jest w pełni precyzyjna. Wspólnikiem spółki osobowej może być przecież osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej, ale często dysponuje ona ogólną zdolnością upadłościową z mocy art. 5 ust. 2 pkt 2–3.

Zmiany legislacyjne, które istotnie zwiększyły praktyczne znaczenie upadłości konsumenckiej, a także zmodyfikowany mechanizm upadłości byłych przedsiębiorców (por. art. 8–9), który można określić mianem mieszanego – postępowanie toczy się według przepisów o upadłości konsumenckiej, ale wnioskodawcą jest wierzyciel – sprawiają, że związek upadłości i działalności gospodarczej (por. R. Lewandowski, P. Wołowski, *Prawo upadłościowe i naprawcze*, Warszawa 2014, s. 12) nie jest już tak wyraźny. Kwalifikacja upadłości jako składnika prawa gospodarczego (por. M. Koenner, *Likwidacja upadłościowa*, Kraków 2006, s. 21 i n.; M. Pannert, *Wpływ upadłości likwidacyjnej na wykonywanie zobowiązań z umów wzajemnych*, Warszawa 2010, s. 22) wydaje się nie odpowiadać dłużej aktualnemu stanowi prawnemu. To przedsiębiorca jako podmiot, przedsiębiorstwo jako przedmiot i działalność gospodarcza jako funkcja są wskazywane jako klamry spinające pojęcie prawa gospodarczego (S. Włodyka [w:] *System Prawa Handlowego*, t. 1, *Prawo handlowe – część ogólna*, red. S. Włodyka, Warszawa 2009, s. 31). Nie tylko upadłość konsumencka, ale też inne przypadki, w których zdolność upadłościowa przysługuje nieprzedsiębiorcom (por. art. 5 ust. 2), przeczą takiej kwalifikacji.

9. Prawo upadłościowe, z zastrzeżeniem marginalnej obecności przepisów karnoprawnych, jest konglomeratem norm cywilnoprawnych zarówno o procesowym, jak i materialnym charakterze. Przedmiotem regulacji jest bowiem postępowanie sądowe, a w zasadzie szereg takich postępowań (postępowanie w sprawie ogłoszenia upadłości, właściwe postępowanie upadłościowe ogólne, postępowania odrębne, postępowanie w sprawie orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, postępowanie w sprawie ustalenia planu spłaty wierzycieli dla osoby fizycznej podlegającej upadłości przedsiębiorczej, po-

stępowania z zakresu międzynarodowego postępowania upadłościowego). Jednocześnie jednak ustawa zawiera rozbudowaną regulację np. skutków ogłoszenia upadłości, jakie wystąpią w sferze prawa materialnego (np. przepisy dotyczące masy upadłości, wpływu na zobowiązania, bezskuteczności i wzruszalności czynności prawnych dłużnika, umorzenia zobowiązań).

Ustawa ma przy tym charakter jednolity i łączy w sobie na zasadzie współlistnienia przepisy obu kategorii – nie zostaje wydzielona część proceduralna i materialna. Struktura ustawy opiera się na chronologii dokonywanych czynności (część pierwsza), przy wyodrębnieniu zagadnień prawa międzynarodowego (część druga) i postępowań odrębnych (część trzecia). Przepisy karne, przejściowe i końcowe uzupełniają ten obraz systematyki aktu prawnego. W obrębie przepisów ogólnych dominują kwestie zakresu podmiotowego stosowania ustawy i podstaw ogłoszenia upadłości, które pozwalają na ustalenie, czy w danej sytuacji prawnej i faktycznej przeprowadzenie postępowania upadłościowego jest dopuszczalne.

10. Sprawia to, że trafne – z punktu widzenia teorii prawa – rozróżnienie na formalne i materialne prawo upadłościowe (por. J. Kruczałak-Jankowska, *Ogłoszenie upadłości. Skutki dotyczące zobowiązań w krajowym i transgranicznym postępowaniu upadłościowym*, Warszawa 2010, s. 18; D. Chrapoński, *Wylączenia z masy upadłości*, Warszawa 2010, s. 13) ma ograniczone znaczenie dla praktyki. Stanowi przy tym wyróżnik znaczeniowy, pozwalający traktować upadłość albo jako sytuację prawną dłużnika, albo jako postępowanie o zasadniczo wykonawczym charakterze (ale np. w zakresie ustalania list wierzytelności także rozpoznawczym). Podział ten ma także znaczenie przy poszukiwaniu odesłań, choć kwestia ta jest generalnie przedmiotem regulacji normatywnej (por. art. 21 ust. 5, art. 30 ust. 2, art. 35, 37, 58 ust. 1, art. 63 ust. 1 pkt 1, art. 147, 210 ust. 2, art. 218a, 220 ust. 2, art. 229, 257 ust. 2, art. 313 ust. 6, art. 360, 365 ust. 4, art. 381, które odwołują się do Kodeksu postępowania cywilnego, i art. 5 ust. 1, art. 26¹ ust. 1, art. 101 ust. 1, art. 131, 132, 196 ust. 2, art. 216, 320 ust. 1, które odwołują się do Kodeksu cywilnego).
11. Liczba odesłań, a są obecne i dalsze odesłania do innych jeszcze aktów prawnych, sprawia, że Prawo upadłościowe nie jest regulacją zamkniętą i wyczerpującą, a podstawowe znaczenie ma odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (art. 35 i 229), z którego to zakresu odesłania wyłączono przepisy o zawieszeniu i wznowieniu postępowania. Odesłanie ogranicza się do księgi pierwszej części pierwszej Kodeksu postępowania cywilnego, co jest np. podstawą do przyjęcia zasady kontradyktoryjności (por. jednak stanowisko R. Adamusa [w:] *Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz*, red. A. Witosz, A.J. Witosz, Warszawa 2014, s. 31, przedstawiającego upadłość jako postępowanie nieprocesowe). O ile jednak upadłości można przypisać charakter zbiorowej egzekucji, o tyle ustawodawca jedynie wyjątko-

Skoncentrowany na praktyce komentarz do Prawa upadłościowego został opracowany przez specjalistów z zakresu prawa gospodarczego, postępowania cywilnego, prawa prywatnego międzynarodowego i rachunkowości. Szerokie grono ekspertów gwarantuje zarówno poziom naukowy publikacji, jak i jej wartość praktyczną.

Drugie wydanie uwzględnia kolejne zmiany legislacyjne, w tym w szczególności głęboką nowelizację upadłości konsumenckiej, umarzania zobowiązań upadłego będącego osobą fizyczną i przygotowanej likwidacji. Autorzy analizują i oceniają najnowszy dorobek piśmiennictwa oraz orzecznictwa tak, by maksymalnie wykorzystać zdobyte doświadczenia dla właściwej wykładni znowelizowanych przepisów. W publikacji zasygnalizowano również kierunek kolejnych zmian legislacyjnych planowanych na grudzień 2021 roku.

Komentarz do Prawa upadłościowego jest kontynuacją doskonale ocenianego komentarza do Prawa upadłościowego i naprawczego pod redakcją profesora Antoniego Witosza.

Książka jest przeznaczona dla prawników praktyków – sędziów prowadzących sprawy upadłościowe, adwokatów i radców prawnych, a także dla doradców restrukturyzacyjnych oraz dłużników i wierzycieli będących stronami postępowania upadłościowego.

Aleksander Jerzy Witosz – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, kierownik Katedry Prawa i Ubezpieczeń UEK, radca prawny; autor publikacji z zakresu prawa upadłościowego, restrukturyzacyjnego i prawa spółek.

9788382460841 W02P01

ISBN 978-83-8246-084-1

9 788382 460841

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL